

Broodvertalers

Onlangs kwam mij het volgende ter ore: een boekvertaler werd een boek ter vertaling aangeboden. Het leek hem wel wat, de deadline was ook haalbaar, dus begon het loven en bieden. De redacteur bood vier cent per woord. Dat vond de vertaler erg weinig. Hij wist dat niet alle uitgeverijen zich houden aan het herenakkoord zoals afgesproken tussen de VvL en de bij de LUG aangesloten uitgevers. Maar vier cent per woord? Daar kon hij niet van leven, en dat zei hij dan ook tegen de redacteur. De redacteur voelde met hem mee, maar ging niet over de tarieven; die kwamen van hogerhand, van de uitgever zelf. En toen zei de redacteur iets waarvan de mond van de boekvertaler openviel: 'Er zijn genoeg vertalers die er niet van hoeven leven, die doen het wel voor vier cent.'

Hoewel de redacteur dit ook geen prettige situatie vond, ging de opdracht aan de neus van de professionele boekvertaler voorbij, om te worden uitgezet bij iemand 'die er niet van hoeft te leven'. Waarschijnlijk iemand met een verdienende partner, of met eigen vermogen, of die al geniet van een pensioen.

Toevallig kwam ik via via ook terecht op een website van een uitgever die boekvertalers wil aantrekken die begeistert zijn door het onderwerp. Maar géén broodvertalers. Er werd niet gezegd waarom broodvertalers niet welkom waren, maar ik vermoed dat het met de tarieven te maken heeft.

Hobbyvertalers

Blijkbaar werken sommige uitgevers niet graag met professionele boekvertalers, maar geven ze de voorkeur aan hobbyvertalers. Nu zit er bij broodvertalers heus ook wel kaf onder het koren, maar bij hobbyvertalers zal het percentage kaf ongetwijfeld hoger zijn.

Ik heb het hier over personen die graag 'iets met taal doen', maar die zich net zo goed op bloemschikken of modeltreintjes hadden kunnen storten. En omdat ze graag in hun kennissenkring schitteren met hun artistieke vaardigheden, maakt de geldelijke beloning hun niet uit. Ze zouden de

Boekvertalers

Over het vak, de vertaler, de wereld en het boek
<http://www.boekvertalers.nl>

---

auteur die ze zo geweldig vinden nog wel voor niets willen doen, of dat boek over de zoveelste manier waarop je rijk en gelukkig kunt worden. Ze zijn prettig bezig en hebben het gevoel dat ze door voor een schijntje boeken te vertalen, hun leven zin geven. Het houdt ze van de straat.

Maar dat gaat wel ten koste van de boekvertaler die van zijn werk moet leven. En hoewel deze situatie aangenaam is voor de portemonnee van de uitgever, is het nog maar de vraag of de lezer van die vertalingen erbij gebaat is. De hobbyvertalers die met góede vertalingen komen vanzelfsprekend niet te na gesproken.

Treurig

Het is een treurige situatie. Het brood wordt de boekvertaler uit de mond gestoten door hobbyvertalers die tegen afbraaktarieven werken. Want ja, professionele boekvertalers moeten leven van wat ze verdienen met hun vak. En ze worden gedwarsboomd door uitgeverijen die blijkbaar alleen maar interesse hebben in bedrukt papier. Gezien deze toestand is het maar de vraag of jongeren nog zullen worden aangetrokken tot het vak van boekvertaler. Droog brood is er nog wel mee te verdienen, maar iets erop? Niet als je geen goed verdienende partner hebt, of eigen vermogen. Als het zo doorgaat, wordt de professionele boekvertaler inderdaad een broodvertaler -- brood met tevredenheid, want iets erop wordt hem niet vergund.